

NIELSEN NØRAGER

Forvaltningen på sociale medier – oplæg ved medlemsmøde i Foreningen for Kommunal-og Forvaltningsret
Torsdag den 10. november 2016

NIELSEN NØRAGER

Hvordan sociale medier skal anvende sociale medier er et vanskeligt og komplekst emne

- I det følgende vil vi fokusere på enkelte særligt interessante emner, men tiden tillader ikke en fuld gennemgang, hvortil kommer, at der er visse emner, som det i praksis kan være vanskeligt at finde gode løsninger i forhold til
- Dette ændrer ikke på, at offentlige myndigheder skal være opmærksomme på en række forskellige spørgsmål, når der etableres virtuelle medborgerhuse f.eks. på Facebook eller lignende steder
- I det følgende vil vi rette opmærksomheden på en række af de spørgsmål, som der ud fra en retlig betragtning i hvert fald bør tages højde for, inden der åbnes op for et sådant virtuelt medborgerhus
- Og husk at en kommunes indsats og indlæg på kommunikationsområdet ikke kan sidestilles med, hvad pressen foretager sig, da pressen bl.a. i forhold til persondataloven har en særstatus
- Databeskyttelsesforordningen er trådt i kraft, men den får først virkning fra den 25. maj 2018. I det følgende redegøres der for persondatalovens regler, men der vil løbende blive peget på, hvis retstilstanden efter databeskyttelsesforordningen må forventes at blive en anden

Husk at menneskerettighederne kræver en vis kontrol med og reaktion på, hvad der skrives på sådanne sider

- Der er domme, der vedrører styring af brugergenereret indhold (Case of Magyar Tartalomszolgáltatók Egyesülete and Index.hu Zrt v. Hungary fra 2. februar 2016 og Case of Delfi v. Estonia fra den 16. juni 2015)
- Det fremgår af disse domme, at private virksomheder har pligt til at føre tilsyn med, hvad der skrives på deres portaler, og til umiddelbart at fjerne kommentarer, der er "clearly unlawful"
- Og staten vil have pligt til at følge op i forhold til private virksomheder, der ikke efterlever disse pligter
- Dette er i sig selv et argument for, at offentlige myndigheder har pligt til at udføre mindst samme tilsyn og kontrol mv. som private virksomheder, når de driver portaler eller lignende med brugergenereret indhold

Hvad er hjemmelsgrundlaget?

- **Er det anstaltsbetragtninger?**
- I givet fald bør der sondres mellem kommunens egne ytringer (tavshedspligt/overholde gældende ret) og ytringer fra borgerne (ytringsfrihed/vi skal alle sammen kunne være her/hvad skal kommunen være medansvarlig for, hvis kommunen er blevet dataansvarlig)
- Kan kommunen så selv fastsætte, hvad man vil acceptere i sit virtuelle medborgerhus?
- Det anbefales, at man fastsætter regler, der gør det klart, hvad man i hvert fald ikke vil acceptere
- Og er man retlig ubundet, når man sanktionerer indlæg på baggrund af de fastsatte regler?
- Eksemplet med en desperat far til fire

Indledning – afgrænsning

- Hvilke sociale medier: Facebook, Twitter og Instagram
- Forudsætning:
  - Terms of use/terms of service og lignende hindrer ikke offentlige myndigheders anvendelse af sociale medier
  - Anvendelsen af de sociale medier sker i overensstemmelse med terms of use og lignende

Hvad må myndigheden – overordnet set – anvende de sociale medier til?

1. Sociale medier duer som udgangspunkt ikke til administrativ sagsbehandling

1. Myndighedens besvarelse af kommentarer og henvendelser fra borgerne og/eller virksomheder:
  - Udgangspunkt: Alle henvendelser skal besvares
  - Justitsministeriet: Administrativ sagsbehandling bør ikke ske via de sociale medier
  - Myndigheden kan ikke se bort fra sager, inklusive ansøgninger, der er rejst via sociale medier
  - Fortsat kommunikation mellem borgere og myndigheden bør ske via andre kanaler end de sociale medier
2. Notatpligt
  - Der kan gælde notatpligt om oplysninger på sociale medier, såfremt der ikke tages en udskrift af beskeden og den journaliseres

Hvad må myndigheden – overordnet set – anvende de sociale medier til?

1) Sociale medier duer som udgangspunkt ikke til administrativ sagsbehandling

3. Videresendelse af sager til relevante forvaltningsenheder skal ske, jf. princippet i forvaltningsloven § 7, stk. 2.
4. Videregivelse af oplysninger fra eller via sociale medier til andre myndigheder: Forvaltningsloven og persondataloven skal overholdes – stor tilbageholdenhed bør udvises.
5. Sagsoplysning via sociale medier muligt, hvis oplysninger er offentligt tilgængelige
FOB 2011-15-1: SKATs indhentelse af oplysninger via åben Facebook-profil ikke i strid med persondataloven, jf. § 7, stk. 2, nr. 3.
  - Oplysninger kan også blive anset for offentligt tilgængelige, hvis en person, som i øvrigt har begrænset tilgængelighed til sin Facebook-profil, har et meget stort antal 'venner' på Facebook
  - Udgangspunktet om fri behandling begrænses dog af persondatalovens § 5 om god databehandlingsskik. Myndigheder må kun behandle personoplysninger hvis det er sagligt, og oplysningerne er relevante for sagen
  - Ingen kritik af, at SKAT havde indsamlet oplysningerne fra en medarbejders profil, da det ikke var en falsk profil og borgeren havde haft en åben Facebook-profil

Hvad må myndigheden – overordnet set – anvende de sociale medier til?

1) Sociale medier duer som udgangspunkt ikke til administrativ sagsbehandling

6. Vejledning: Forkerte oplysninger på hjemmesider – og dermed formentlig også på sociale medier – vil kunne have indflydelse på den administrative behandling, jf. f.eks. **Ankestyrelsens principafgørelse 32-09**:
Kommunen forpligtet til at dispensere fra anmeldelse af sygdom, som var modtaget for sent. Fristen udløb mellem jul og nytår. Ifølge kommunens hjemmeside havde kommunen lukket i denne periode og anmelderen ventede derfor til 2. januar med at aflevere. Rent faktisk havde kommunen åbent. Kommunen burde have sikret sig, at borgere, der søgte oplysninger på dens hjemmeside, også kunne regne med en korrekt vejledning.
7. Brugen af anonyme henvendelser: Anonyme oplysninger tillægges ikke selvstændig bevismæssig betydning, men anonyme anmeldelser vil derimod kunne benyttes som anledning til overvejelser om, hvorvidt der i det hele taget bør indledes en sag. Se f.eks. også **FOB 2013-4**. Der kan endda være særligt lovregulerede områder, hvor selv en anonym anmeldelse efter omstændighederne vil kunne medføre en pligt til at overveje, hvorvidt der skal indledes en sag.

Hvad må myndigheden – overordnet set – anvende de sociale medier til?

2) Det er fast antaget, at en kommune ikke må anvende sine ressourcer på at støtte partipolitik. Derfor skal der være taget stilling til, at de sociale medier, som myndigheden stiller til rådighed, ikke stilles til rådighed med henblik på at føre (parti)politik om konkrete sager (er generelle opfordringer til at deltage i valg mv. ok?)

3) Ikke støtte enkeltpersoner, enkelte grupper eller enkelte virksomheder

4) Hvad med nyhedsformidling i konkurrence med private?

5) Hvad er der så tilbage?

- Informationsvirksomhed om myndigheden og dens ydelser (som myndighed, institution og virksomhed), herunder "reklame" for myndigheden
- Informationsvirksomhed om ydelser tilvejebragt af andre, hvis formål kan støttes af myndigheden
- Skabe debatforum for forhold, som vedrører/er relateret til myndigheden (kommuner: målrettet egne borgere/egne forhold)
- "Generel erhvervsstøtte", herunder f.eks. i forhold til iværksættere i en kommune

Krav til myndigheden efter gældende ret

- Myndighedens anvendelse af sociale medier skal ske i overensstemmelse med persondataloven og cookiereglerne, hvis relevant
- **Datatilsynets brev af 8. november 2013 vedrørende myndigheders brug af Facebook og Twitter**
  - Privatpersoners anvendelse af Facebook og Twitter er ikke reguleret af persondataloven, men tjenesten skal leve op til databeskyttelseslovgivningen i det/de EU-lande, hvor virksomheden er etableret
  - Offentlige myndigheder skal overholde persondataloven, hvis myndigheden bliver dataansvarlig i forhold til behandling af personoplysninger i løsningen. Det indebærer, at myndigheden må sikre sig, at myndighedens brug af løsningen kan ske på betryggende vis og under overholdelse af persondataloven og sikkerhedsbekendtgørelsen og eventuel øvrig relevant lovgivning

Krav til myndigheden efter gældende ret

Datatilsynets brev af 8. november 2013 vedrørende myndigheders brug af Facebook og Twitter (fortsat)

- Tilsynet anbefaler, at myndigheden afklarer, hvilke oplysninger, der behandles ved brug af løsningen, samt om myndigheden er dataansvarlig.

Tilsynet peger på:

- Myndighedens egne indlæg: **Tilsynet forudsætter, at disse skal laves uden brug af personoplysninger.** [Denne forudsætning udelukker, at myndigheden kan anvende sociale myndigheder aktivt som et kommunikationsredskab og er efter vores opfattelse ikke gældende ret]
- Brugergenereret indhold: Udgangspunktet: Brugerne er selv dataansvarlige
- Myndigheders eventuelle indbakke i løsningen: Dataansvarlig i forhold til evt. personoplysninger heri. Facebook er databehandler. Myndigheden kan eventuelt undersøge, om en sådan løsning kan slås fra

Krav til myndigheden efter gældende ret

Datatilsynets brev af 8. november 2013 vedrørende myndigheders brug af Facebook og Twitter (fortsat)

- Hvis myndigheden behandler personoplysninger som dataansvarlig:
  - Krav til datasikkerhed skal overholdes, herunder i sikkerhedsbekendtgørelsen
  - Skal bl.a. sikre sig, at tjenesten som databehandler kan træffe de tekniske og organisatoriske sikkerhedsforanstaltninger, som kræves efter persondataloven og påse, at dette sker, jf. persondataloven § 41, stk. 3, og § 42, stk. 1
  - Skriftlig databehandleraftale skal indgås, jf. persondataloven § 42, stk. 2
  - Datatilsynet henleder opmærksomheden på reglerne om overførsel til tredjeland, hvis behandlingen af personoplysninger vil kunne ske i et tredjeland (Facebook etableret i Irland. Twitter i Californien)
- Datatilsynet peger på, at cookiereglerne kan blive relevante, hvis tjenesten indsamler oplysninger om besøg på myndighedens profilside ved brug af cookies. Henviser til Erhvervsstyrelsen

Krav til myndigheden efter gældende ret

- Myndigheden skal handle sagligt og på et oplyst grundlag (se også Højesterets dom af 21. september 2016)
- Hvilke interesser mv. kan myndigheden søge at fremme med siderne på de sociale medier?
  - Myndigheden skal først og fremmest fokusere på opgaver mv., der ligger inden for myndighedens opgavefelt
  - For kommuner:
    - Kommunens borgere – eller i hvert fald mange af dem – skal som udgangspunkt have gavn heraf
    - Dog muligt f.eks. at fremme turisme **primært i kommuner**, generel erhvervsudvikling/erhvervsfremme og varetage miljøhensyn
  - Forbud mod begunstiging af individuel støtte til enkeltpersoner/mindre grupper af borgere – medmindre tungtvejende almene og saglige grunde hertil, eksempelvis ved kåring af "årets kunstner" eller tilsvarende
  - Forbud mod individuel støtte til private erhvervsvirksomheder, herunder reklamer for disse
  - Førelse af partipolitik kan ikke ske via myndigheders sider på sociale medier
  - Baggrund/begrundelse for opgave oftest afgørende for om opgave lovligt kan varetages

Krav til kommunen efter gældende ret

Statsforvaltningen Midtjyllands udtalelse af 9. december 2010 til Odder Kommune vedrørende OdderNettet

- Selvom ikke-kommunale nyheder på OdderNettet kunne tjene et sagligt kommunalt formål, må kommunen ikke uden udtrykkelig lovhjemmel drive virksomhed, der traditionelt henhører under private sektor og som påfører private skattefinansieret konkurrence (her var tale om omfattende nyhedsservice)
- Ikke-kommunale nyheder er nyheder, der dels ikke vedrører kommunen som organisation eller som geografisk og befolkningsmæssig enhed, dels ikke har sammenhæng med løsningen af kommunale opgaver eller opgaver, som kommunen vil kunne yde støtte til. Eksempler herpå fra sagen: Juleaften i Odder kirkecenter, bæltetekøretøj til Odder, nisseløb på Torvet (Handelsstandsforeningen og Odder Atletik), nytårsmarch i skoven (Hjerteforeningen), fodboldlandsholdet træner i Odder, Michael Jackson film til Odder (Biffen – foreningsejet)
- Kommunen kan informere om kommunale tilbud og servicier, der etableres med kommunal støtte af foreninger og private – samt foreninger, tilbud og arrangementer, som i øvrigt opfylder lovlige kommunale formål uden kommunal støtte i øvrigt (f.eks. på det kulturelle, skolemæssige, miljømæssige, sociale eller sundhedsmæssige område). Det er en forudsætning, at den kommunale information sker ligeligt og ikke påfører andre illoyal konkurrence
- Debatforum ok, dog skal kommunens hjemmeside lægge op til, at det alene er kommunale anliggender, der er genstand for debat

Krav til kommunen efter gældende ret

- Grænse mellem reklame for private erhvervsvirksomheder og information om begivenheder med generel interesse i kommunen mv. er svær og heller ikke ganske klar

EKSEMPEL

Aalborg Kommune

I går

Vil du ha' tankerne væk fra sne og kulde...
så skulle du tage til Northern Winter Beat festival i Aalborg 22.-
26. januar. 30 koncerter fordelt på Skråen, 1000Fryd,
Studenterhuset, Huset og en række andre scener i midtbyen.
Læs mere på <http://www.winterbeat.dk/>

NIELSEN NØRAGER

a) Myndighedens adgang til at anvende billeder på sociale medier

1. Offentliggørelse af billeder med ikke-genkendelige personer
  - Persondataloven finder ikke anvendelse
  - Ophavsretsloven: Husk fornøden tilladelse fra indehaveren af ophavsretten, og at ophavsmand har ret til kildeangivelse
2. Offentliggørelse af billeder med genkendelige personer – persondataloven
  - Datatilsynet har fast praksis for offentliggørelse af billeder på internettet. Gælder formentlig også for sociale medier
  - NB: Der er ikke tale om journalistisk virksomhed, for hvilke der gælder andre regler, jf. persondatalovens § 2, stk. 10

Myndighedens egne indlæg/opslag mv.

Datatilsynets praksis for internettet sonderer mellem:

Portrætbilleder: Der kræves samtykke fra den afbillede

- Definition: Billeder hvor formålet er at afbillede en eller flere personer

Situationsbilleder:

- Definition: Billeder, hvor en aktivitet eller en situation er det egentlige formål med billedet

- Hvis alene § 6-oplysninger på billede/tekst: I følge Datatilsynets praksis om offentliggørelse af billeder på internettet kan disse offentliggøres uden samtykke, jf. persondataloven § 6, stk. 1, nr. 7, hvis billederne er harmløse, og den afbillede ikke med rimelighed må kunne føle sig udstillet, udnyttet eller krænket (f.eks. i kommerciel øjemed). Samtykke kræves også, hvis man ved, at personen på billedet ikke ønsker offentliggørelse
- Såfremt situationsbillede og tekst indeholder følsomme oplysninger kræves samtykke, jf. persondatalovens § 7 og § 8
  - § 7: Oplysninger om racemæssig eller etnisk baggrund, politisk, religiøs eller filosofisk overbevisning, fag- og foreningsmæssige tilhørsforhold samt oplysninger om helbreds- og seksuelle forhold
  - § 8: Oplysninger om strafbare forhold, væsentlige sociale problemer og andre rent private forhold end de i § 7 nævnte

Myndighedens egne indlæg/opslag mv.

b) Offentliggørelse af øvrige personhenførbare oplysninger, herunder navne, udtalelser fra personer, videoer mv.

- Udgangspunkt: Krav om samtykke efter persondataloven
- Tilladelse efter ophavsretsloven (hvis myndigheden ikke selv har ophavsret) + kildeangivelse, hvis beskyttet efter ophavsretsloven

c) Deling/retweet af nyheder, inklusive billeder

- Ophavsretligt: Forudsætter, at del/retweet osv. i praksis er ok pga. medie, hvor man har denne mulighed. Links skal bedømmes navnlig efter markedsføringslovens § 1
- Persondataret:
  - Hvis deling/retweet/link kan foretages uden personoplysninger, sker der ikke en ny behandling
  - Hvis deling/retweet/link kun kan foretages med personoplysninger, sker der en selvstændig behandling, der kræver hjemmel. Hjemmel kan muligvis findes i interesseafvejningsreglen, jf. § 6, stk. 1, nr. 7, ellers kræves samtykke
  - Hvis personoplysningerne (§§ 6-8-oplysninger) er offentliggjort på internettet af den registrerede selv, kan sådanne oplysninger behandles af tredjemand (men f.eks. ikke udnyttes kommercielt osv.) uden samtykke
- Eksempler:
  - Offentliggørelse af øvrige personhenførbare oplysninger, herunder navne, udtalelser fra personer, videoer mv.

Sønderborg Kommune delte

natur- og oplevelsesparks album.

26. november

Der er altså ret fint på Nordals. Tjek lige . . . fotosamling og giv Nordals natur- og oplevelsespark et like, hvis du er enig 😊

'fotosamling 80 billeder

Mjels sø om efteråret

NIELSEN NØRAGER

Myndighedens egne indlæg/opslag mv.

d) Samtykke – skal være frivilligt, specifikt og informeret

- Ved børn: Forældremyndighedsindehaveren skal som udgangspunkt give samtykket (se tillige databeskyttelsesforordningens artikel 8 og betragtning 38 mv.)
- Tilbagekaldelse muligt, jf. § 38 i persondataloven

e) God databehandlingskik, jf. § 5, stk. 1

f) De registreredes rettigheder

- Oplysningspligt
  - § 28: Indsamling af oplysninger hos den registrerede
    - Den dataansvarliges og dennes repræsentants identitet
    - Formålet med behandlingen
    - Evt. yderligere nødvendige oplysninger, herunder reglerne om indsigt i og om berigtigelse af oplysninger vedrørende den registrerede
  - § 29: Indsamling af oplysninger hos den ikke-registrerede
    - Udgangspunkt: Samme forpligtelse som efter § 28 samt oplyse hvilken type oplysninger, det drejer sig om

f) De registreredes rettigheder, fortsat

- Indsigtsret: § 31: Den registrerede har ret til oplysninger om behandlingen af personoplysninger (hvilke oplysninger, formål, kilde mv.)
- Indsigelsesret over for behandlingerne (§§ 35-36)
- Ret til berigtigelse, sletning eller blokering af oplysninger, der er urigtige mv. (§ 37, stk. 1)

Myndighedens egne indlæg/opslag mv.

g) Tavshedspligt – de almindelige regler skal overholdes (forvaltningsloven, persondataloven og straffeloven)

- Tavshedsbelagte oplysninger må ikke offentliggøres, medmindre der helt undtagelsesvist må antages at en sådan videregivelse er berettiget

h) God forvaltningsskik

- Sprogbrug og tone: Skal være høflig, venlig/hensynsfuld og passende. Ikke følelsesladet og kammeratlig tone
- Løbende opdateringer af sociale medier

i) Øvrige regler og retsgrundsætninger

- Markedsføringsloven er også relevant, hvis der er tale om udbud af varer/tjenesteydelser
- Hvad kan offentliggøres alene på de sociale medier? Kun nyheder, der ikke kan anses for at være af væsentlig samfundsmæssig betydning eller af betydning for borgernes rettigheder over for myndigheden, øvrige myndigheder eller andre borgere, eller indeholder information om tilbud fra myndigheden
- Kan nyheder lægges på de sociale medier først?
  - Eksempel: "Kære Århusianere. Rigtig godt nytår. Pas på jer selv og hinanden, når det går løs i aften"...

Brugergenereret indhold

Hvad er brugergenereret indhold?

- Kommentarer, billeder, videoer mv. uploaded på sociale medier samt tags

Borgere og virksomheders ytringsfrihed vs persondataloven:

- Vid ytringsfrihed, EMRK artikel 10. Husk dog også EMRK artikel 8 og ny menneskerettighedspraksis mv. herom
- Grænse: Strafbare ytringer (men ikke persondataloven, jf. lovens § 2, stk. 2)
- Ofte interesseafvejning mellem den samfundsmæssige interesse i en fri meningsudveksling og risikoen for skade af private, offentlige eller erhvervsøkonomiske interesser
- Eksempelvis Datatilsynets årsberetning fra 2003, side 82f og 2012, side 10

Overvågning og sletning

- Myndighedens vilkår for de enkelte sider
- Krav om overvågning af overholdelse heraf?
- Indhold i strid hermed kan slettes – hjemmel hertil?
- Eks. XX Ejendomsservice: *"Få en god aftale med en ordentlig vinduespudder"*
- Myndigheden må herudover sikre, at gældende lovgivning overholdes, særligt persondataloven, straffeloven, ophavsretten og markedsføringsretten

Journalisering

- Kommunen skal journalisere, jf. offentlighedslovens § 15 og god forvaltningsskik
- **FOB 2005.409**: Ombudsmanden konstaterede, at grundlæggende forvaltningsretlige krav (manglende mulighed for genskabning af nøjagtig kopi af breve) blev tilsidesat i forbindelse med kommunernes masseadministration ved hjælp af it-systemer
- Se også ombudsmandens notat om forvaltningsretlige krav til det offentliges it-løsninger – notat kan ses på ombudsmanden.dk

Arkivering samt sletning

- Persondatalovens § 5, stk. 5: Indsamlede oplysninger må opbevares, så længe det er nødvendigt af hensyn til de formål, hvortil oplysninger behandles
- Samspillet med arkivloven – se persondatalovens § 14
- **FOB 2010.1-1:** Arbejdsdirektoratet havde slettet nogle dokumenter, der blev opbevaret i digital form efter en anmodning om aktindsigt
Ombudsmanden mente, at det var meget kritisabelt, at dokumenterne var blevet slettet og mente ikke, at det havde betydning, at direktoratet kunne genskabe dokumenterne
- **FOB 2007.477:** En forening fik i 2005 afslag på en ansøgning fra 2004 om aktindsigt i en elektronisk korrespondance fra 2003 og 2004 mellem tre navngivne personer om lukning af en maritim uddannelse med den begrundelse, at Søfartsstyrelsen ikke var i besiddelse af materialet
Ombudsmanden mente konkret ikke, at styrelsen havde pligt til at rekonstruere materialet ved hjælp af back up båndet, da der ingen formodning var om, at myndigheden havde været i besiddelse af korrespondancen
En myndighed kan dog efter omstændighederne være forpligtet til at forsøge at rekonstruere et forsvundet dokument, jf. tidligere praksis fra ombudsmanden

Aktindsigt

I slettede indlæg:

- Reglerne om aktindsigt skal overholdes
- **FOB 2011.5-1:** Direktoratet for Kriminalforsorgen havde afslået aktindsigt over for en indsat i en række "uformelle e-mails" og begrundet det med, at disse mails ikke var omfattet af notatpligt efter offentlighedslovens § 6
- Ombudsmanden udtalte, at spørgsmålet, om en e-mail eller sms-besked er et dokument, må bero på en konkret vurdering af indholdet og karakteren af den enkelte besked sammenholdt med indholdet og karakteren af den sag, som beskeden vedrører. Derfor ville også andre e-mails og sms-beskeder kunne være dokumenter i lovens forstand – typisk alle der indeholder informationer, som er notatpligtige efter enten § 6 *eller den ulovbestemte grundsætning om notatpligt*

Justitsministeriets vejledning om offentlighedsloven af 19. december 2013, pkt. 4.1.4:

“Som eksempler på e-mails, der f.eks. er udvekslet mellem forskellige myndigheder, og som i almindelighed vil have en sådan formløs karakter, at de ikke kan anses for omfattet af lovens dokumentbegreb, kan nævnes e-mails med følgende ordlyd:

- *“Du bedes ringe til mig vedrørende det fremsendte udkast til notat om gødningsafgifter.”*
- *“Jeg vil høre, om nogen i Skatteministeriet har kendskab til sagen om den redegørelse fra Foreningen af Registrerede Revisorer om skattesvig, der har været omtalt i pressen i den senere tid.”*
- *“Vi bliver nødt til at rykke mødet i morgen om handlingsplanen til næste uge, da vi er ved at behandle en anden sag, der haster mere. Jeg ringer til dig med et forslag til et nyt mødetidspunkt.”*

Justitsministeriets vejledning om offentlighedsloven af 19. december 2013, pkt. 4.1.4:

”Som eksempler på e-mails, som vil være omfattet af lovens dokumentbegreb, kan nævnes e-mails med følgende ordlyd:

- ”Justitsministeriet skal hermed anmode Skatteministeriet om at fremkomme med eventuelle bemærkninger til vedlagte udkast til afgørelse om aktindsigt.”*
- ”Det udkast til notat i sagen om overbelåning, som Erhvervs- og Vækstministeriet har fremsendt, giver Justitsministeriet anledning til følgende bemærkninger: Justitsministeriet kan tiltræde, at (...). Ministeriet er imidlertid uenig i, at (...).”*
- ”Til brug for statsministerens besvarelse af spørgsmål nr. 1 fra Folketingets Retsudvalg, skal Justitsministeriet hermed oplyse, at (...).”*

Markedsføringsloven mv.

- **Markedsføringsloven** finder anvendelse på offentlig virksomhed, i det omfang der udbydes varer og tjenesteydelser på markedet, jf. markedsføringslovens § 2, stk. 1
- Det er givet, at offentlige myndigheder i en lang række situationer *ikke* vil være forpligtet til at overholde markedsføringsloven
- Uanset dette er det vores **anbefaling**, at offentlige myndigheder generelt set holder sig inden for i hvert fald principperne i markedsføringsloven

Markedsføringsloven mv.

- Ved præmiekonkurrencer skal deltagere oplyses om vilkår på en klar, tydelig og lettilgængelig måde, herunder præmie
- Vær forsigtig med at vise erhvervsdrivendes varemærker, brands, forretningskendetegn mv.
  - Det vil ikke i alle situationer være krænkende at vise sådanne varemærker mv.

Markedsføringsloven mv.

- Vær forsigtig med brug af ordet "gratis" (og ord med samme betydning). For at måtte bruge ordet "gratis" skal det, der omtales, være absolut gratis og ikke afhængig af nogen modydelse
- Sørg for altid at fremstå som myndighed X i kommunikationen. Hvis andre end myndighed X omtales, skal det overvejes, om kommunikationen kan fremstå som markedsføring af disse, hvilket kommunen ikke har hjemmel til, jf. tidligere
- Læg ikke indhold på andres tidslinjer (der tænkes særligt på Timeline på Facebook). Sådanne meddelelser fra erhvervsdrivende er efter Forbrugerombudsmandens opfattelse omfattet af definitionen på elektronisk post, og det kræver derfor et forudgående samtykke, jf. markedsføringslovens § 6
- Undgå at opfordre til deling af kampagner og lignende (på personlige tidslinjer), eller (værre endnu) på venners tidslinjer, idet dette også ofte vil blive opfattet som spam i strid med markedsføringslovens § 6

Markedsføringsloven mv.

- Kontroller med jævne mellemrum, hvordan jeres kendetegn bruges på sociale medier
- Overvej overvågning
- Mange eksempler på andres brug af kendetegn, der kan skabe forvirring og have negativ effekt på omdømme
- "Hadesider"

Straffeansvar

1. Fredskrænkelser

- Straffeloven § 264a: Uberettiget fotografering af personer, der befinder sig på et ikke frit tilgængeligt sted
- Straffeloven § 263: Brud på brevhemmeligheden
- Straffeloven § 264c: Informationshæleri
- Straffeloven § 264d: Strafbart at videregive meddelelser eller billeder vedrørende en andens private forhold mv.

2. Æreskrænkelser

- Injurier
- Racistiske udtalelser

3. Børneporno

4. Persondataloven, ophavsretsloven, markedsføringsloven mv.

Civilretligt ansvar

- Risiko for erstatning (med omvendt bevisbyrde), vederlag, godtgørelse efter f.eks. ophavsretsloven, markedsføringsloven og tortgodtgørelse
- Datatilsynet

Sociale medier i kontekst

Tidligere pressemedarbejder for politisk parti:

- *"Der står en fucked up medicineret psykisk syg dame (...), der helt hæmningsløst hælder ud af sit triste lorteliv. Og kommenterer alt. Hun er så nedtursramt, at hun ikke engang forsøger at skjule det - nej, hun lever af det. Det er næring. Har lyst til at kvæle hende langsomt. Hvis hun dog bare kunne lukke sin forudsigelige røv bare engang imellem!"*
- *"synes, at Vibeke Storm ser fed, rig og svinisk ud."*
- *"håber, at Tine (fra X Factor, red.) bliver tyk igen."*
- *"Dronning Margrethe siger nøjagtig lige så hjernedøde ting som Amalie fra Paradise Hotel."*

Sociale medier i et arbejdsretligt perspektiv

Eksempler fra retspraksis:

Østre Landsrets dom af 14. marts 2003

- Uberettiget at bortvise medarbejder, som havde logget på sexchat og ført omfattende sexrelateret e-mailkorrespondance i arbejdstiden

Østre Landsrets dom af 24. januar 2003

- IT-medarbejders videresendelse af karikeret ansøgningsskema om opholdstilladelse med racistiske undertoner. Opsigelse var berettiget

U 2005.1639 V

- Ikke berettiget at opsiges medarbejder, fordi hun i en privat e-mail til en kollega kaldte økonomichefen for "noget af en sæk"

Faglig Voldgifts kendelse af 15. september 2010

- Uberettiget at bortvise medarbejder, der havde omtalt sin arbejdsgiver negativt på Facebook. Opsigelse havde været berettiget, hvorfor der ikke blev tilkendt godtgørelse i henhold til funktionærlovens § 2 b

Faglig Voldgifts kendelse af 11. september 2013 (FV2013.0022)

- Tillidsrepræsentants ytringer på Facebook udgjorde ikke tvingende årsager til at afskedige. Tillidsrepræsentant i bank havde på Facebook ytret *"Ferie! Gid fanden havde folk, der kommer i tanker om indskud på børneopsparinger og pensioner den sidste bankdag i året! Der er fucking 364 andre dage i året"*

Vestre Landsrets dom af 10. oktober 2014

- Spørgsmål om berettigelse af bortvisning af medarbejder, der under vagt havde brugt internettet til private formål ud over den fastlagte pausetid i sammenlagt 1 time. Bortvisningen kendt uberettiget idet bortvisningen ikke havde stået i rimeligt forhold til overtrædelsens karakter og omfang

NIELSEN NØRAGER

Anders Valentiner-Branth, AVB@NNLAW.DK; mobil 53884148

Nielsen Nørager LLP, Frederiksberggade 16, 1459 Copenhagen, Denmark

NIELSEN NØRAGER